

UDZIELENIE POMOCY REPATRIANTOM

Rodzaje udzielanej repatriantom pomocy zostały określone w przepisach:

- Ustawy z dnia 9 listopada 2000 roku o repatriacji (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 532 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1206).
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach podziału rezerwy celowej budżetu państwa "Pomoc dla repatriantów", udzielania dotacji powiatowi i gminie, przekazywania staroście środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z udzielaniem repatriantom pomocy oraz wzorów wniosków o udzielenie dotacji powiatowi i gminie (Dz.U. z 2003 r. Nr 229, poz. 2279).

Repatriantem jest osoba polskiego pochodzenia, która przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy repatriacyjnej z zamiarem osiedlenia się na stałe.

Za osobę polskiego pochodzenia uznaje się osobę deklarującą narodowość polską i spełniającą łącznie następujące warunki:

1. co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej,
2. wykaże ona swój związek z polskością, w szczególności przez pielęgnowanie polskiej mowy, polskich tradycji i zwyczajów.

Udzielanie pomocy repatriantom odbywa się na podstawie decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest udzielanie i wypłacanie pomocy finansowej. Pomoc finansową udziela się jednorazowo w postaci zasiłków ze środków budżetu państwa na:

- Pokrycie kosztów przejazdu
- Zagospodarowanie i bieżące utrzymanie na każdego członka rodziny
- Pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez małoletniego, podlegającego obowiązkowi szkolnemu.

Inną formą pomocy jest zwrot części kosztów związanych z remontem mieszkania.

Repatriantowi, który przybył do Polski z terenów azjatyckich byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i poniósł koszty związane z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, udziela się pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów. Repatriantowi, który przybył z innych terenów, wspomniana pomoc może być udzielona, jeśli znajduje się on w szczególnie trudnej sytuacji.

Decyzję o przyznaniu pomocy na częściowe pokrycie kosztów w związku z wykonaniem remontu lub adaptacji mieszkania wydaje starosta. Jest to zadanie starosty z zakresu administracji rządowej.

Ponadto repatriantowi, który nie ma możliwości samodzielnego podjęcia prac, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania repatrianta może zapewnić aktywizację zawodową przez:

Zwrot części kosztów poniesionych przez pracodawcę na:

- a) utworzenie stanowiska pracy,
- b) przeszkolenie repatrianta,
- c) wynagrodzenie, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne.

Zwrot części kosztów poniesionych przez repatrianta na podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Ustawa o repatriacji nie dotyczy wszystkich osób polskiego pochodzenia przybyłych ze Wschodu. Od dnia wejścia w życie ustawy repatriacją objęte są jedynie były azjatyckie republiki ZSRR oraz azjatycka część Federacji Rosyjskiej. Osoby przyjeżdżające do Polski z innych krajów b. ZSRR – np. Białorusi, Ukrainy, czy Litwy mają status imigrantów, w tym przypadku polskiego pochodzenia.

Uchodźca to osoba, która:

- a) przebywa poza granicami państwa, którego jest obywatelem lub które jest miejscem dawnego stałego zamieszkania;
- b) żywi uzasadnioną obawę przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub z powodu przekonań politycznych oraz
- c) nie może lub nie chce z powodu tych obaw korzystać z ochrony tego państwa lub nie chce do niego powrócić.

Cudzoziemcowi może być nadany w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy w rozumieniu Konwencji Genewskiej i Protokołu Nowojorskiego, o ile nie posiada on już tego statusu nadanego w innym państwie, które zapewnia mu rzeczywistą ochronę.

Cudzoziemca ubiegającego się o status uchodźcy w Polsce obowiązują przepisy prawa polskiego, a w szczególności Ustawa o Cudzoziemcach i Kodeks Postępowania Administracyjnego, a także ratyfikowane przez polski rząd konwencje.

Status uchodźcy:

Decyzję o nadaniu cudzoziemcowi statusu uchodźcy podejmuje na wniosek cudzoziemca Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców po przeprowadzeniu stosownego postępowania. Postępowanie może zakończyć się na 3 sposoby:

1. odmowa nadania statusu uchodźcy i zgody na pobyt tolerowany, cudzoziemiec może odwołać się od tej decyzji (do Rady do spraw Uchodźców);
2. przyznanie zgody na pobyt tolerowany, który zrównuje w prawach cudzoziemca z obywatelem Polski, tzn. daje uprawnienia do pomocy społecznej, ubezpieczenia zdrowotnego, bezpłatnej

nauki oraz do podjęcia legalnej pracy;

3. przyznanie statusu uchodźcy, który daje te same prawa, co zgoda na pobyt tolerowany. Ponadto uchodźca otrzymuje Genewski dokument podróży. Oprócz otrzymania wspomnianych uprawnień uchodźca zostaje objęty rocznym programem integracyjnym, w ramach którego otrzymuje świadczenia na utrzymanie i naukę języka polskiego.

Udzielanie pomocy uchodźcom

Udzielanie pomocy uchodźcom odbywa się na podstawie decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Pomoc uchodźcom w procesie integracji jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Cudzoziemcowi, któremu nadano w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji. Sprawa załatwiana jest w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Pomocy integracyjnej udziela starosta - poprzez działające w jego imieniu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwy ze względu na miejsce zamieszkania uchodźcy. Wsparcie udzielane jest maksymalnie na okres 12 miesięcy, przy czym uchodźca, którego małżonek jest obywatelem polskim, nie ma prawa do otrzymania pomocy integracyjnej.

Pomocy integracyjnej udziela się na wniosek uchodźcy (który obejmuje również małoletnie dzieci i małżonka, jeżeli posiadają status uchodźcy) złożony w terminie 14 dni od dnia uzyskania przez niego statusu uchodźcy. Wniosek powinien zawierać:

- a) pisemną deklarację uchodźcy o zamiarze zamieszkania na terenie określonego województwa;
- b) pisemne oświadczenie, że z podobnym wnioskiem uchodźca nie zwrócił się na terenie innego województwa;
- c) pisemne oświadczenie o gotowości przystąpienia do uzgodnionego programu integracji.

Do wniosku należy dołączyć kopie:

- 1) decyzji Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców lub decyzji Rady do Spraw Uchodźców o nadaniu statusu uchodźcy;
- 2) Genewskiego Dokumentu Podróży wydanego przez Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców;
- 3) karty pobytu wydanej w związku z nadaniem statusu uchodźcy na terytorium RP;
- 4) innych dokumentów, którymi dysponuje uchodźca, mogących pomóc w opracowaniu programu integracji.

Pomoc integracyjna jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a uchodźcą. Pracownik socjalny PCPR przeprowadza tzw. wywiad środowiskowy z uchodźcą i jego rodziną, a następnie wspólnie z uchodźcą konstruuje IPI. Program określa wysokość, zakres i formy pomocy integracyjnej oraz wzajemne zobowiązania uchodźcy i PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje wojewodzie uzgodniony z uchodźcą program

wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji. Wojewoda po akceptacji przedstawionego programu przekazuje środki na jego realizację. PCPR współdziała w sprawie pomocy uchodźcy w uzyskaniu możliwości zamieszkania z właściwym wojewodą i gminą, uwzględniając w miarę możliwości wybór miejsca zamieszkania dokonany przez uchodźcę. Uchodźca zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz gminą. Rezygnacja przez uchodźcę ze wskazanego miejsca zamieszkania w granicach danego województwa w okresie 12 miesięcy trwania indywidualnego programu integracji oznacza rezygnację uchodźcy z realizacji programu. Zmianę miejsca zamieszkania przez uchodźcę w okresie 12 miesięcy trwania indywidualnego programu integracji dopuszcza się w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Powiatowe centrum pomocy rodzinie zobowiązane jest do:

- a) udzielania uchodźcy informacji dotyczącej pomocy określonej w programie oraz warunkach jej wstrzymania lub odmowy udzielenia,
- b) współdziałania z uchodźcą oraz wspierania go w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, w tym w nawiązaniu kontaktu z właściwym dla miejsca zamieszkania uchodźcy ośrodkiem pomocy społecznej,
- c) pomocy w uzyskaniu mieszkania, w tym w miarę możliwości w mieszkaniu chronionym,
- d) prowadzenia z uchodźcą pracy socjalnej,
- e) innych uzgodnionych z uchodźcą działań wynikających z indywidualnej sytuacji życiowej uchodźcy,
- f) wskazania pracownika, zwanego dalej „realizatorem programu”, uzgadniającego z uchodźcą program oraz wspierającego uchodźcę w okresie realizacji tego programu.

Uchodźca zobowiązany jest do:

- a) zameldowania się w miejscu zamieszkania,
- b) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy w terminie ustalonym w programie oraz aktywnego poszukiwania pracy,
- c) obowiązkowego uczestnictwa w kursach języka polskiego, w przypadku gdy zachodzi taka potrzeba,
- d) współdziałania oraz kontaktowania się z realizatorem programu w ustalonych terminach, nie rzadziej jednak niż 2 razy w miesiącu,
- e) innych uzgodnionych z realizatorem programu działań wynikających z jego indywidualnej sytuacji życiowej,
- f) przestrzegania zobowiązań przyjętych w programie.

W przypadku niezrealizowania przez uchodźcę zobowiązań uzgodnionych w IPI, w szczególności braku aktywnego działania ze strony uchodźcy na rzecz jego integracji, realizacja pomocy może zostać ograniczona lub wstrzymana.

Pomoc integracyjna może zostać wstrzymana w przypadku:

- 1) uporczywego, zawinionego niewykonywania przez uchodźcę zobowiązań przyjętych w programie – przez okres do 3 miesięcy,
- 2) wykorzystywania pomocy w sposób rażąco niezgodny z celem, na jaki została przyznana – na okres do 3 miesięcy,
- 3) udzielania przez uchodźcę nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji życiowej – do czasu wyjaśnienia okoliczności udzielenia takich informacji,
- 4) gdy upłynęło 60 dni pobytu uchodźcy w zakładzie opieki zdrowotnej – do czasu opuszczenia przez niego zakładu,
- 5) wszczęcia przeciwko uchodźcy postępowania karnego – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie odmawia udzielenia pomocy w przypadku, gdy:

- uchodźca, wobec którego kontynuowana jest uprzednio wstrzymana pomoc, ponownie dopuszcza się działań wymienionych wcześniej w punktach 1–3,
- uchodźca skazany został prawomocnym wyrokiem sądu,
- cudzoziemiec pozbawiony został statusu uchodźcy.

DO ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE, NALEŻY RÓWNIEŻ POMOC KOMBATANTOM Z DANEGO TERENU.

Kombatanci, którym pomaga PCPR, to żołnierze, którzy brali czynny udział w walkach podczas II wojny światowej.

Uprawnienia kombatantów:

1. Wraz z emeryturą lub rentą, kombatanci otrzymują co miesiąc:

- dodatek kombatancki
- ryczałt energetyczny
- dodatek kompensacyjny

2. Kombatanci mogą korzystać z następujących ulg:

- 50% przy przejazdach miejskimi środkami komunikacji miejskiej,
- 37% w komunikacji krajowej przy przejazdach: 1 i 2 klasą pociągów osobowych i pośpiesznych oraz w 2 klasie pociągów innych niż osobowe i pośpieszne - na podstawie biletów jednorazowych, autobusami w komunikacji zwykłej i przyspieszonej - na podstawie biletów jednorazowych.

3. Korzystają z pierwszeństwa do:

- środowiskowej opieki socjalnej w miejscu zamieszkania
- uzyskania miejsc w domach pomocy społecznej
- opieki zdrowotnej

4. Na swój wniosek kombatanci mogą przejść na emeryturę po osiągnięciu 55 lat przez kobietę i 60 lat przez mężczyznę, jeżeli mają okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury.

5. Kombatantom pozostającym w zatrudnieniu przysługuje prawo do zwiększenia urlopu wypoczynkowego o 10 dni roboczych, o ile korzystają z urlopu w wymiarze nie przekraczającym 26 dni roboczych w roku.

6. Okresy działalności kombatanckiej zalicza się do okresów zatrudnienia, od których zależy przyznanie lub wysokość świadczeń przysługujących pracownikom od pracodawcy.

7. Rozwiązanie stosunku pracy z kombatantem w okresie 2 lat przed osiągnięciem wieku uprawniającego do wcześniejszego przejścia na emeryturę wymaga zgody starosty.

8. Kombatantom, którzy nie posiadają prawa do żadnych świadczeń rentowych lub emerytalnych ani prawa do uposażenia w stanie spoczynku albo uposażenia rodzinnego, a także nie osiągają dochodów z tytułu pracy, pozarolniczej działalności gospodarczej podlegającej ubezpieczeniu społecznemu lub z tytułu rolniczej działalności gospodarczej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu rolników, oraz osiągnęły wiek dla kobiet - 55 lat, dla mężczyzn - 60 lat przysługuje świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego oraz ryczałt energetyczny, dodatek kompensacyjny i 37% ulga taryfowa w komunikacji międzymiastowej.